

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

de twee zusjes (vervolg)

het werd een wondere
woordenwisseling
een die ze zeker nog nooit hadden
meegemaakt

om drie uur
na nog een stiltewandeling
door de tuin
aan de tafels in de eetkamer
het verhaal van
brood en wijn voor hen gedaan

op het einde daarvan
sprak ik over hen
een voorbode
van hun vormselzegen uit:
ik zegen je ogen

opdat je er veel mensen
graag mee zou mogen leren zien
vooral ooit of stilaan nu al
de allerliefste van je leven
zomogelijk levenslang

zook hun oren hun mond
hun handen hun voeten
heel hun lichaam

ik voelde aan hun stilte
hoe ze zich mijn zegen
tot het diepste van hun ziel
lieten welgevallen

nog één rit met de kar
& ze vertrokken

tenminste:
dat dachten we
maar toen we buiten
aan de poort
nog eens gingen kijken
zagen we ze bij hun wagens ten prooi
aan een ons welgekende aarzeling

de taverne 'de kroon' lokte hen
maar paste dat wel
na zo'n sobere
en ingetogen dag?

wat waren ze blij
dat wij door ons meegaan
die aarzeling bij hen
vreugdvol wegnamen

pas daarbinnen
bij een dankbaar aanvaarde trappist
vernam ik wie die omgevers waren
ik had dat heel de dag niet geweten
noch beseft:
het waren de eigen ouders
van die jongens en meisjes

nu ineens snapte ik
waarom die ene vrouw
al luisterend zo op dat meisje leek
net twee zusjes dacht ik toen

het was haar dochter

LUC VERSTEYLEN

504

Hand (Vijfde vervolg)

Handoplegging (vervolg)

Om te genezen en zonden te vergeven

'Hij [Jezus] gaf op sabbat onderricht in een synagoge. Er was daar ook een vrouw die al achttien jaar bezeten was door een geest die haar ziek maakte. Ze was helemaal krom en kon met geen mogelijkheid rechtop staan. Toen Jezus haar zag, riep hij haar bij zich en zei tegen haar: „U bent verlost van uw ziekte,” en hij legde haar de handen op. Meteen ging ze rechtop staan en loofde God.' (Luc. 13,10-13)

Een zekere Publius van Malta 'liet ons [Paulus en Lucas] bij zich komen en onthaalde ons drie dagen lang bijzonder gastvrij. Het geval wilde dat de vader van Publius ernstig ziek op bed lag, gekweld door koorts en buikloop. Paulus ging naar hem toe, legde hem onder gebed de handen op en genas hem.' (Hand. 28,7-8)

In zijn eerste brief aan Timoteüs heeft Paulus een reeks praktische aanbevelingen. Hij zegt o.m.: 'Wie gezondigd hebben moet je in aanwezigheid van alle anderen terechtwijzen, zodat ook zij gewaarschuwd zijn. Ten overstaan van God, Christus Jezus en de uitverkoren engelen roep ik je dringend op dit alles onbevooroordeeld en zonder enige partijdigheid in acht te nemen. *Leg iemand niet te snel de handen op*, maak jezelf niet medeverantwoordelijk voor zijn zonden, zorg ervoor dat je rein blijft. Drink niet alleen maar water, doe er vanwege je zwakke maag en je andere kwalen wat wijn bij.' (1 Tim. 5,20-23)

De handen van iemand (iets) aftrekken

Als ik zeg dat ik mijn hand (of handen) van je aftrek, betekent zulks dat ik je mijn hulp of bescherming onttrek, dat ik je aan je lot overlaat, dat ik mij niet meer met jouw belangen bemoei.

De Israëlieten hadden zich tijdens hun tocht door de woestijn misdragen tegen God: 'Daar in de woestijn begon het volk zich opnieuw te beklagen. "Had de HEER ons maar laten sterven in Egypte," zeiden ze tegen Mozes en Aäron. "Daar waren de vleespotten tenminste gevuld en hadden we volop brood te eten. U hebt ons alleen maar naar de woestijn gebracht om ons hier allemaal van honger te laten omkomen." ' (Ex. 16,2) De HEER deelt hun, door de mond van Mozes, het volgende mee: ' "Veertig dagen hebben jullie het land [Kanaän] verkend, veertig jaar zul je voor je schuld boete doen, één jaar voor elke dag. Dan zul je ondervinden wat het betekent als ik *mijn handen van je aftrek*." ' (Num. 14,34)

Bij 'de handen van iemand aftrekken' en soortgelijke gezegden kan men zich afvragen of het niet al vroeger en elders dan in de Bijbel werd gebruikt eer het in de moderne talen terecht is gekomen.

BART MESOTTEN

Johan Kelders

Slaven van nu

„We moeten geld van boer. Niks gehad.”
De twee broers kijken me ontredderd aan. De boer bij wie ze illegaal hebben gewerkt, heeft hen er zonder een cent te betalen uitgegoid. Twee weken lang hebben ze dag in dag uit van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat asperges gestoken. En toen was het ineens afgelopen.
Een paar potige mannen vielen in alle vroegte hun wooncontainer binnen, propten hen in een geblindeerde vrachtwagen en gooiden hen ergens langs de snelweg eruit.
„Als honden.” Ze slaan met hun vuisten op de bank.
„Waar woont de boer?”, vraag ik.
Dat weten ze niet. Ook op de heenweg zaten ze in een geblindeerde wagen. Ze weten nog geen eens op welke plaats ze hebben gewerkt. Of hoe de boer heet. De enige herkenningspunten die ze zich kunnen herinneren, is een kerk in de verte en soms een dalend vliegtuig. Andere herkenningspunten waren er niet.
„Wat nu?”, vraag ik.
„Wij niet weten.” Ze kijken me getergd aan.
Ze hebben geen geld, en naar de politie durven ze niet, omdat ze dan naar Moldavië worden teruggestuurd.
„Moldavië net als daar.” Ze wijzen naar een sloophuis een stukje verderop. „Helemaal kaput.”
Ze hebben wel ergens in Antwerpen een familielid wonen. Maar ook hij is een illegaal, en ze willen hem niet lastigvallen met hun problemen.
„Boer, boer, boer...” Ze beginnen de boer in hun landstaal uit te schelden en zetten het op een zuipen.
Als de fles leeg is, blazen ze hun luchtbedden op en kruipen ze onder hun bank. Ze moeten morgen vroeg op. Dan gaan ze opnieuw hun geluk beproeven. Ze moeten zich om vijf uur op een parkeerplaats bij de snelweg melden en hopen dan door de ronselaars te worden uitgekozen. Als dat niet lukt, weten ze het niet meer.
„Jullie gaan beter terug naar Moldavië”, sneer ik.
„Nee, nee, kaput, kaput.” Ze schudden driftig het hoofd en wijzen naar het sloophuis een stukje verderop.
Naar de puinhoop van hun eigen land willen ze onder geen beding.
Dan maar slaaf in België.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Op het einde van de maand februari, zegt de volkskalender, dat de landarbeiders opnieuw het vieruurtje mogen gebruiken. De dagen zijn vanaf nu immers weer zover gelengd dat de werkdag voldoende lang is geworden. De arbeidsduur kan dus weer lang genoeg zijn om die vierurenboterham te wettigen.

Op het einde van februari waarschuwt de volkskalender er ook voor dat men nu nog maar niet moet denken dat de winter voorbij zou zijn. En nu kom ik op een punt waarbij ik kan aantonen dat de volkskalender inderdaad waardevol is en dat hij zelfs een serieus brokje geschiedenis bevat. Zo zijn er bijvoorbeeld in het verleden jaren geweest waarin de februarimaand behoorlijk zacht was. Maar, zegt de volkskalender, juich niet te vroeg, want in het jaar 1676 en ook in 1796 was dat ook zo, maar twee weken later, zo halfweg de maand maart, waren alle waterlopen bevroren. Die geschiedkundige feiten werden ook in weerspreuken vastgelegd en twee daarvan gaan zo:

**TE SINTE-MATTIJS
ZAG MEN SNEEUW NOCH IJS
MAAR OP HALF MAART
REED MEN OVER DE SCHELDE MET KAR EN PAARD**

Een andere zegt het zo:

**VOOR DE DAG VAN SINT-MATTIJS
EN ZAG MEN HIER NOCH SNEEUW NOCH IJS
MAAR OP DE ACHTSTE MAART
ZAG MEN GAAN TE VOET EN TE PAARD**

Je kan nu ook meteen inschatten hoe de zomer zal worden. Een spreuk zegt:

KOUDE FEBRUARI GEEFT EEN HETE AUGUST

KRISTIEN VAN ZUMMEREN